

The background features several large, stylized, overlapping swirls in shades of purple, green, and light blue. Interspersed among these swirls are numerous small, yellow, triangular shapes that resemble sun rays or decorative accents.

LOKALNO VODENJE

11. predavanje

1. Naročilo

Pokliče vas odgovorna oseba iz TIC-a in vas povpraša, če ste pripravljeni **prevzeti lokalno vodenje**:

- kateri dan, datum in ob kateri uri
- v kakšnem jeziku
- obseg vodenja – samo mestno središče, Stari grad, bližnja okolica...
- predviden čas trajanja

V kolikor vam odgovarja, to **potrdite!**

1. Naročilo

Nasvet: Tudi organizatorji nimajo na pretek časa, zato cenijo *vašo hitro odločitev*, ne pa mencanje, razmišljanje bi – ne bi... Prav tako je *nevljudno in neposlovno* že sprejeto in potrjeno vodenje kasneje preklicati, tega se izogibajte! Ne zamerite in ne jemljite osebno, če JZ prekliče vodenje – skupina lahko ima kakšne težave na poti, spremeni potovanje... To običajno ni kritika vašega dela, dokazali pa se boste z vztrajnim in korektnim delom, razumevanjem... in si tako pridobili tudi potrebno samozavest.

2. Priprava

- Delo lokalnega vodnika ima svoje posebnosti tudi kar se znanja tiče.
- Običajno je **znanje in vedenje o domačem kraju dovolj obsežno**. Vedno je potrebno vedeti več, kot lahko poveste v dol. času ogleda, je pa zelo **pomembna sposobnost izluščiti tisto, kar boste dol. skupini povedali!** Zato je za vas pomembno, da že od naročnika dobite informacijo, kdo so obiskovalci in njim prilagoditi vsebino ogleda!

2. Priprava

- Pripravite si koncept – **itinerar poti** po kateri boste vodili, preverite/ponovite dol. podatke, predvidite morebitne ovire (npr. cestne zapore...).
- **Podatke** je potrebno vedno znova **osveževati!** Npr. hotel Astor se zdaj imenuje Faraon, Turška mačka je zaprta, kaj se trenutno dogaja v mestu... **Bodite aktualni!**
- V kolikor je vodenje **v tujem jeziku**, **preverite določene izraze, imena, fraze...** Preprosto – malo »potrenirajte«.

3. Gremo na pot

- Vodnik mora poskrbeti za **svoj videz** – čista obleka in lasje, običajno ni zaželen izstopajoč videz. **Izkažite se z znanjem**, ne z videzom!
- Na že vnaprej **dogovorjeno mesto srečanja pridite nekaj minut pred** dogovorjenim časom. Naj se nikoli **ne zgodi, da bi turisti čakali vas!** To je nevljudno, neposlovno, slabo vpliva na razpoloženje.
- Nadenite si prijazen videz, **nasmešek** – odpira vsa vrata. Probleme, skrbi... pustite doma.
- **Seznajte se z vodjem skupine**, to so običajno vodniki, profesorji, organizatorji, avtobusni vozniki. Predstavite se jim. **Povprašajte o morebitnih posebnostih, željah skupine**, o njihovem »predznanju«, koliko imajo časa, če so utrujeni...

3. Gremo na pot

- **Zaželite dobrodošlico** v vašem kraju
- *Nasvet:* če vodite skupino *v tujem jeziku, ki ga ne govorite*, in nekdo prevaja je zelo lepa poteza, da *v njihovem jeziku poveste vsaj nekaj besed*. Npr. Italijane vsaj pozdravite z »Buon giorno« – odziv bo zelo pozitiven!
- **Predstavite** se potnikom: ime in priimek, da ste lokalni vodnik
- Zelo dobro je, če lahko vsaj te **uvodne besede poveste na avtobusu** – lažje za vas, prijetneje za goste, ker bolje slišijo...
- Če je pred vami **nekaj poti z avtobusom** (npr. vožnja na grad), **podajte splošne podatke o kraju, zgodovini, hkrati pa opozarjajte na znamenitosti ob poti.**

3. 1. Peš ogled

- **Peš ogled** začnite na neki **mirnejši točki**, kjer vas ne bo motil hrup prometa, drenjanje mimoidočih...
- **Govorite razločno in dovolj glasno**, da vas bodo slišali tudi tisti v »zadnji vrsti«.
- Vedno **govorite obrnjeni proti poslušalcem**. Pokažite, nakažite smer objekta, kraja o katerem govorite. Sonce naj sije vam v obraz.
- **Vedno počakajte**, da se zbere celotna skupina. Ljudje običajno želijo najprej poslikati, posneti... **Šele nato začnite z razlago.**

3. 1. Peš ogled

- **Vsebino razlage prilagodite skupini in času**, ki vam je na voljo. Solske skupine običajno izpolnjujejo učne liste, zato je dobro, da si jih na kratko ogledate tudi vi pred začetkom ogleda. Kitajski pregovor pravi: »Največ rib ujame tisti, ki zna misliti kot ribe.«
- **Postavite se na manj »frekventno« mesto**, kjer pozornosti potnikov ne bodo motili drugi dejavniki – hrup, gradbišče, kup peska... **Stopite više**, če je mogoče.
- **Hitrost hoje prilagodite »najšibkejšim«** v skupini. Zaostajanje, prehitra hoja sproža pri ljudeh nejevoljo.
- **Izberite varno pot.**

3. 1. Peš ogled

- **Ne uporabljajte tujk ali strokovnih izrazov**, ki jih ne poznate. Slabo za vas, če vas kdo povpraša o pomenu, pa tudi potniki se počutijo nelagodno, če ne razumejo.
- **Dodajte kakšen lokalni izraz, nadimek...**, ki ga uporabljate v domačem kraju.
- **Zanimivosti, posebnosti, »ocvirki«** so vedno zanimivi in jih gosti z odobravanjem sprejmejo.
- **Povabite goste, da naj vam postavljajo vprašanja.** Poskušajte jih pritegniti v *aktivno sodelovanje*, povprašajte, kako je to pri njih, ali kaj takega že poznajo. Vendar bodite pri tem *previdni*, naj ne izzveni kot nekakšno rivalstvo, samohvala. Zelo *dobro pa sprejmejo*, če vi poznate *kakšne vzporednice z njihovim krajem...*

3.2. Ogled z avtobusom

- **Vodniku** je namenjen **poseben sedež** v avtobusu.
- Vodenje je lažje, ker lahko **uporabljate mikrofona**. Naslonite ga na brado, da »ne trese« in odnaša glas. Slaba stran tega vodenja je, da ste obrnjeni stran od potnikov in njihovih reakcij ne zaznate z očmi.
- **Čim več splošnih podatkov** povejte na avtobusu.

3.2. Ogled z avtobusom

- **Voznika usmerjajte in mu povejte, po kateri poti naj vozi.** Vi ste »šef« in vi veste, kje se boste peljali, kaj boste med potjo pokazali.
- **Opozarjajte na znamenitosti ob poti.** Uskladiti splošno razlago in aktualne stvari ob poti je težko – a vaja dela mojstra.
- **Pred izstopom iz avtobusa** in pred nadaljevanjem peš ogleda, turistom **povejte**, predvidoma **koliko časa bo trajal peš ogled in kje se ponovno dobite z avtobusom.** Če je le možno izberite bolj znane, opaznejše točke. Npr. železniška postaja.
- Ob izstopu iz avtobusa pomagajte potnikom.

3.3. Ogled muzeja, galerije

- Te ogled običajno vodijo za to **specializirani vodniki – kustosi**.
- Vi lahko pomagate pri nakupu vstopnic.
- V kolikor ste vi zadolženi za ogled, se morate še **posebej dobro pripraviti**, izbrati predmete, vsebine, ki jih boste poudarili. Večino razložite pred objektom oz. v predprostoru.
- **Glasnost razlage prilagodite zaprtemu prostoru.**
- Upoštevajte, da so v prostoru tudi drugi obiskovalci, ki jih lahko vaša razlaga in skupina moti. **Bodite obzirni!**

3.4. Izjeme situacije

- Pri lokalnem vodenju sicer niso pogoste, a saj veste – živemu človeku se vse zgodi...
- **Slabo vreme** – mraz, veter, dež, sneg... slabo vplivajo na razpoloženje, ljudje se »skrivajo« pod dežniki, slabše se sliši...
Poskušajte poiskati zavetje: nadstrešek, zavetrje. Povprašajte potnike po počutju in po potrebi, vendar čimbolj neopazno skrajšajte ogled. Lahko pa najbolj »izpostavljene« predhodno napotite na končno točko ogleda.

3.4. Izjeme situacije

- **Zaprti objekti, poti** – to se naj lokalnemu vodniku ne bi zgodilo. Neprijetno situacijo poskušajte reševati **z resnično obrazložitvijo**, zakaj je npr. muzej zaprt, zakaj morate po drugi poti... Najbolj pa vam bo pomagalo **vljudno opravičilo**.
- **Poškodbe, nesreče** – pomagajte na licu mesta, napotite ponesrečenca v ustrezno ustanovo ali pokličite pomoč. Zanj naj poskrbi organizator – vodnik, profesor..., **vi nadaljujte ogled**.

3.5. Zaključek

- **Pripravite si kratek zaključni govor** - kratek povzetek ogleda, kakšna vesela anekdota.
- **Zaželite prijetno bivanje v našem kraju ali srečno pot.**
- **Povabite goste**, da se še kdaj oglasio v našem mestu.
- Pokažite pot do hotela, avtobusa...

4. Po ogledu

- Oglasite se pri naročniku. Pripravite kratko poročilo (lahko ustno): kako je potekalo vodenje, časovni okvir, št. udeležencev, morebitne posebnosti...
- Dajte podatke, ki jih potrebujejo za nakazilo plačila za vaše delo.
- Zahvalite se in priporočite za drugič.

A decorative graphic on the left side of the slide features three balloons: a light green one at the top, a light blue one in the middle, and a light purple one at the bottom. Each balloon is attached to a thin, wavy streamer that extends downwards. Small, yellow, triangular shapes are scattered around the balloons, resembling confetti or streamer details.

Srečno pot! In ne pozabite – bodite veseli, prijazni in vljudni, naj vam bo v veselje delo z ljudmi in ne vidite pri tem samo plačila, ki ga boste za to prejeli!

Turistom predstavljate svoj domači kraj, ki ga imejte radi tudi takrat, ko niste »na delu«.